

Avalent>Raha/Rahalised nõuded>Väiksemad kohtuvaidlused

Väiksemad kohtuvaidlused

Horvaatia

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Horvaatia Vabariigis reguleeritakse väiksemad nõudeid tsiviilkohtumenetluse (*Zakon o parničnom postupku (Narodne Novine (NN; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne) nr 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 ja 89/14)*, edaspidi ZPP) artiklitega 457–467, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruse (EÜ) nr 861/2007 (millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, edaspidi määrus nr 861/2007) kohaseid väiksemad kohtuvaidlusi aga ZPP artiklite 507.o – 507.ž sätetega.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate nõuete menetlus kohalikus kohtus tähendab vaidlusasja, milles nõude summa ei ületa 10 000 Horvaatia kuna.

Kaubanduskohtutes toimuvates menetlustes on väiksemate nõuete menetlused sellised vaidlused, mille puhul nõude summa ei ületa 50 000 Horvaatia kuna. Väiksemate nõuete menetlused hõlmavad ka menetlusi, mille puhul nõue ei puuduta raha, nõude esitaja on aga nõustunud alternatiivselt nõude tasumisega kuni 10 000 Horvaatia kuna suuruses summas (kohalikes kohtutes) või kuni 50 000 Horvaatia kuna suuruses summas (kaubanduskohtutes).

Väiksemate nõuete menetlused hõlmavad ka selliseid menetlusi, milles nõude esimeks ei ole raha, vaid üleantav vallasvara, mille väärtus nõude esitaja väitel ei ületa 10 000 Horvaatia kuna (kohalikes kohtutes) ega 50 000 Horvaatia kuna (kaubanduskohtutes).

Euroopa väiksemate nõuete praeguse korra puhul kohaldatakse määrust nr 861/2007 juhul, kui nõude väärtus ei ületa ajal, millal pädev kohus nõudevormi kätte saab, ilma kõigi intresside, kulude ja lõivudeta 2 000 eurot.

1.2 Menetluse kohaldamine

Väiksemate nõuete menetlused toimuvad kohalikus või kaubanduskohtus vastavalt ZPP artiklites 34 ja 34.b sätestatud sisulise pädevuse eeskirjadele.

Väiksemate nõuete menetlused algatatakse nõude esitamisega pädevale kohtule, st autentsetel dokumentidel põhineva täitmistaotluse esitamisega notarile, kui lubatav vastuväide täitedokumentidele on esitatud ettenähtud ajaks.

1.3 Vormid

Vormid, muud nõuded või avaldused esitatakse kirjalikult, faksi või e-posti teel ning neid kasutatakse üksnes määruse nr 861/2007 kohaste Euroopa väiksemate nõuete menetluste puhul.

Väiksemate nõuete menetluste puhul hagi esitamiseks ei ole muid vorme ette nähtud.

1.4 Õigusabi

ZPP-s ei ole väiksemate nõuete menetluste õigusabi kohta erisätteid. Nõude esitajat võib väiksemate nõuete menetluses esindada advokaat.

Kui täidetud on tasuta õigusabi käsitleva seaduse (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne Novine (NN; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne) nr 143/13 – https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_143_3064.html)*) sätteid, on menetlusosalistel õigus esmasele ja teisele õigusabile.

Esmast õigusabi pakkuvate volitatud ühenduste ja õigusabibüroode nimekirja vaatamiseks klõpsake järgmist linki:

<https://pravosudje.gov.hr/istaknute-teme/besplatna-pravna-pomoc/ovlastene-udruge-i-pravne-klinike-za-pruzanje-primarne-pravne-pomoci/6190>

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Väiksemate nõuete menetluste puhul peavad pooled esitama kõik nende nõude aluseks olevad asjaolud hiljemalt hagi või kaitseväite esitamise ajal ning samuti peavad nad esitama mis tahes tõendid, mis on vajalikud esitatud asjaolude toetuseks.

Kui pooled ei saanud nendest mitteolenevatel põhjustel hagi või kaitseväites asjaolusid või tõendeid esitada, võivad nad täiesti uusi asjaolusid või uusi tõendeid esitada eelistungil.

Kui pooled esitavad eelistungil uusi asjaolusid ja tõendeid eespool nimetatud sätteid eirates, ei võta kohus neid arvesse.

Tõendite kogumise suhtes kohaldatakse ZPP üldsätteid. Väiksemate nõuete menetluste puhul hõlmab tõendite kogumine seega inspekteerimisi, dokumente, tunnistajate ütlusi, kohtu tellitud eksperdiaruandeid, poolte antud tõendeid, ning kohus otsustab, milliseid esitatud tõendeid kasutatakse kohtuasja asjaolude kindlakstegemiseks.

Lisateavet tõendite kogumise kohta on esitatud teabepakkes pealkirjaga „Tõendite kogumine – Horvaatia Vabariik“ (*Izvođenje dokaza – Republika Hrvatska*).

1.6 Kirjalik menetlus

Väiksemate nõuete menetlus toimub kirjalikult.

Väiksemate nõuete menetluste puhul toimetatakse nõue alati kostjale kätte, et võimaldada nimetatud poolel esitada märkusi, ning kohtukutses, milles käsitletakse vajadust esitada kaitseväide, teavitatakse pooli, et kui nõude esitaja ei ilmu esmasele kohtulikule ärakuulamisele, käsitletakse seda nii, et ta on hagi tagasi võtnud; et selles menetluses peavad pooled esitama kõik asjaolud hiljemalt hagi või kaitseväite esitamisel; et eelistungil ei või esitada uusi asjaolusid või tõendeid, välja arvatud ZPP artikli 461a lõikes 3 sätestatud juhtudel, kui pooled ei saanud asjaolusid või tõendeid nendest mitteolenevatel põhjustel enne eelistungi algust esitada; ning et selle otsuse saab edasi kaevata üksnes artikli 354 lõikes 2 osutatud tsiviilkohtumenetlust käsitlevate sätete oluliste rikkumiste korral, mis on järgmised:

- punkt 1 – kui otsuse tegemises osales kohtunik, kes tuli seaduse kohaselt taandada (ZPP artikli 71 lõike 1 punktid 1–6) või kes diskvalifitseeriti kohtu otsusega, või isik, kellel ei olnud kohtuniku staatust,
- punkt 2 – kui otsus tehti sellises vaidluses käsitletud nõude kohta, mis ei kuulu kohtuliku pädevusse (ZPP artikkel 16),
- punkt 4 – kui vastuolus ZPP-ga tugines kohus oma otsuses poolte vastuvõetamatutele korraldustele (ZPP artikli 3 lõige 3),
- punkt 5 – kui vastuolus ZPP-ga tegi kohus nõude tunnistamisel põhineva otsuse, nõudest loobumisel põhineva otsuse, tagaseljaotsuse või kohtuprotsessita otsuse,
- punkt 6 – kui ühele poolele ei antud ebaseadusliku tegevuse, eelkõige (kohtudokumentide) kätte toimetamata jätmise tõttu võimalust olla kohtus ära kuulatud;
- punkt 8 – kui isik, kes ei saa olla menetluse pool, osales selles kas hageja või kostjana või kui juriidilist isikut kui poolt ei esindanud volitatud isik või kui teo-õigusvõimetut isikut ei esindanud seaduslik esindaja või kui seaduslikul esindajal või advokaadil ei olnud tegelikult nõutavaid volitusi kohtuvaidluses osaleda või teha teatavaid menetlustoiminguid, kui kohtuvaidlust või teatavaid menetlustoiminguid ei kiideta tagantjärele heaks;

- punkt 9 – kui otsus tehti nõude kohta, millega seoses oli juba algatatud kohtuvaidlus või mille kohta oli juba tehtud seaduslikult kehtiv kohtuotsus, või kui juba oli saavutatud kohtulik kokkulepe või kokkulepe, millel on muude reguleerivate dokumentide alusel kohtuliku kokkuleppe omadused;
- punkt 10 – kui üldsus oli seadusvastaselt jäetud kohtumenetlusest eemale;
- ZPP punkt 11 – kui kohtuotsuses on viga, mille tõttu ei saa seda läbi vaadata, ja eelkõige kui kohtuotsuse resolutiivosa on arusaamatu, kui resolutiivosa on vastuoluline või on vastuolus kohtuotsuse põhjendustega või kui kohtuotsusel ei olegi põhjendusi või kui selle puhul ei ole esitatud põhjendusi otsustavate asjaolude kohta või kui need põhjendused on ebaselged või vasturääkivad või kui esineb vasturääkivusi otsustavate asjaolude vahel, mis on esitatud kohtuotsuse põhjendustes nende dokumentide või protokollide sisu kohta, mis on seotud menetluse käigus antud tunnistustega, ning tegelike dokumentide ja protokollide eneste vahel;

või juhul kui seaduses on viga.

Kui poole ajutine või alaline elukoht on väljaspool Horvaatia Vabariiki ja tema aadress ei ole teada, toimetatakse kohtudokumendid kätte vastavalt Horvaatia Vabariigi suhtes siduvatele eeskirjadele ning vastavalt ELi õigusaktidele, eelkõige seoses määruse nr 861/2007 artiklis 13 osutatud menetlusega.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Väiksemate nõuete menetluses tehakse kohtuotsus kohe pärast põhiistungi toimumist. Kohtuotsuse tegemisel on kohtunik kohustatud pooltele selgitama, millistel tingimustel nad saavad esitada edasikaebuse.

Kuna puuduvad erisätted väiksemate nõuete menetlustes tehtud otsuste sisu kohta, kohaldatakse ZPP üldsätteid, st ZPP artiklit 338, milles on sätestatud, et kohtuotsuse kirjalik versioon peab sisaldama nõuetekohast sissejuhatus, regulatiivosa ja põhjendust.

Kohtuotsuse sissejuhatus sisaldab järgmist: viide, et kohtuotsus kuulutatakse välja Horvaatia Vabariigi nimel; kohtu nimi; kohtuniku või kohtu eesistuja, ettekandja-kohtuniku ning kolleegiumi liikmete ees- ja perekonnanimed, poolte, nende seaduslike esindajate ja agentide ees- ja perekonnanimed või ametinimed ja elukoht või registrijärgne asukoht; vaidluse eseme lühike kirjeldus; kohtumenetluse lõppkuupäev; kohtumenetluses osalenud poolte, nende seaduslike esindajate ja agentide tutvustus; ning kohtuotsuse tegemise kuupäev.

Kohtuotsuse resolutiivosa sisaldab kohtu otsust konkreetsete asjaomaste nõuete ja teisest nõuete vastuvõtmise või tagasiükkamise kohta ning ka otsust nõudega seotud kokkuleppe saavutamise ettepaneku olemasolu või selle puudumise kohta (ZPP artikkel 333).

Põhjendustes kirjeldab kohus poolte nõuet, nende esitatud asjaolusid ning tõendeid, millele need nõuded tuginevad, millised asjaolud on kindlaks tehtud, miks ja kuidas on need asjaolud kindlaks tehtud ning kas need on tehtud kindlaks ütluste ärakuulamisega, millised tõendid esitati ning miks ja kuidas neid hinnati. Kohus osutab konkreetselt, milliseid materiaalõiguse sätteid on poolte nõudeid käsitleva otsuse puhul kohaldatud, ning vajaduse korral esitab oma arvamuse poolte seisukohtade kohta seoses vaidluse õiguslike alustega ning mis tahes ettepanekute või vastuväidete kohta, mille puhul ta menetluse käigus tehtud otsustes ei osutanud aluseid.

Tagaseljaotsuse, nõude tunnistamisel põhineva otsuse või nõudest loobumisel põhineva otsuse põhjenduses osutatakse üksnes sellise otsuse tegemise alused.

1.8 Kulude hüvitamine

Otsus väiksemate nõuete menetluse kulude hüvitamise kohta väljastatakse ZPP üldsätete alusel, mille kohaselt kohtuasja täielikult kaotanud pool on kohustatud hüvitama vastaspoole ning temapoolse menetluse astuja kulud.

Kui pool saavutab kohtuasjas osalist edu, võib kohus saavutatud edu arvestades anda mõlemale poolele korralduse kanda ise oma kulud või anda ühele poolele korraldus hüvitada proportsionaalne osa teise poole ja temapoolse menetluse astuja kuludest.

Kohus võib otsustada, et kui vastaspool ei saavutanud oma nõudes edu vaid suhteliselt väikeses ulatuses ja selsamal poolel ei tekkinud eraldi kulusid, peab üks pool hüvitama kõik vastaspoolele ja temapoolse menetluse astujale tekkinud kulud.

Teisest küljest on pool kohustatud kohtuasja tulemusest olenemata hüvitama vastaspoole mis tahes kulud, mis on põhjustatud tema enda veast või temaga seotud asjaoludest.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Väiksemate nõuete menetluses saavad pooled kaheksa päeva jooksul esitada esimese astme kohtuotsuse kohta edasikaebuse.

Edasikaebuse esitamise tähtaega arvestatakse alates kohtuotsuse või otsuse tegemise päevast. Kui kohtuotsus või otsus on poolele kätte toimetatud, arvestatakse tähtaega alates kättetoimetamise päevast.

Väiksemate nõuete menetlust lõpetava kohtuotsuse või otsuse saab vaidlustada punktis 1.6 üksikasjalikult kirjeldatud põhjustel, st ZPP artikli 354 lõike 2 punktides 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10 ja 11 osutatud tsiviilkohtumenetluse eeskirjade olulise rikkumise korral või seaduses oleva vea tõttu.

Viimati uuendatud: 23/08/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.